

Черікова А.
КПІ ім. Ігоря Сікорського,

РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СЕЗОННОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

Робота в умовах сезонного ринку вимагає фахових підходів до управління економічними процесами та адаптації бізнесової діяльності до специфічних умов. Українські дослідники, такі як А. Гальчинський і В. Геєць [1], наголошують, що для сталого розвитку необхідно враховувати вплив глобальних і національних економічних змін на ринки (зокрема сезонні) та адаптувати економічну політику відповідно до цих тенденцій. Загальні зміни формують нові моделі розвитку і управління.

Класифікація суб'єктів сезонних ринків в Україні базується на Загальному класифікаторі видів економічної діяльності (КВЕД) [2]. Сезонні ринки охоплюють підприємства та індивідуальних підприємців, які здійснюють свою діяльність переважно в окремі періоди року, залежно від попиту на продукцію чи послуги. Основні категорії суб'єктів сезонних ринків представлені на рисунку.

Зазначені категорії мають власну специфіку, що вимагає гнучкості в управлінні бізнесом, адаптації до змінюваних умов ринку та належної організації операційної та ринкової діяльності з метою узгодження сезонності, попиту і доходності.

Якщо у умовах кліматичних зон України сільське господарство вже визнано ризиковим, то інші види економічної діяльності мають цю специфіку, але не досліджені особливості ведення операційної діяльності у зазначених умовах. Так, наприклад, комерційна діяльність з продажу сезонного одягу, товарів до відпочинку може активно розвиватися із застосуванням бізнес-моделі «спільне використання», «shared use». Тоді з'являється попит на додаткові послуги зберігання, оцінювання відновлення і поширення. Отже, особливої уваги потребують види діяльності, пов'язані із сезонним виробництвом але постійним обслуговуванням.

Видом економічної діяльності з високою доданою вартістю, сезонним виробництвом але постійним обслуговуванням є виробництво і встановлення систем кондиціонування. Бізнес-процеси такої діяльності формують два окремих блоки – виробництво і обслуговування. Виробництво повинно бути готовим до сезонних коливань шляхом формування запасів, а сфера обслуговування готується до сезонних коливань, в основному, за рахунок формування потрібної чисельності робочого персоналу.

Крім зазначених особливостей сезонна діяльність в Україні також підпадає під ліцензування та регуляторні вимоги. Так ліцензії потрібні для діяльності у сферах, де є ризики для споживачів чи навколишнього середовища: контролюють технічні та організаційні аспекти діяльності а також специфіку сезонних товарів (наприклад, екологічні норми).

Наразі, рекомендації для підприємців сезонних видів діяльності обмежуються необхідністю ретельного моніторингу ринкових умов, прогнозуванням попиту та оптимізацією запасів для забезпечення стабільності бізнес-процесів. Таким чином. Дослідження сфери сезонних видів діяльності в Україні, визначення специфіки методів, інструментів і методик управління є нагальною потребою.

Перелік посилань:

1. Еволюція поглядів на чинники економічного розвитку: нові теоретичні підходи. URL: https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2018-7-0-pages-8_14.pdf (опубліковано 2018р.)

2. Класифікація видів економічної діяльності ДК 009:2010. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vb457609-10#Text> (опубліковано 11.10.10);